

Veltui jūs statysite bažnyčias, veltui remsite misionias, veltui steigsite mokyklas — visi tie jūsų darbai, visos tos jūsų pastangos nūeis niekias jei jūs nesugebėsite vartoti apsigynineui ir užpuolimui to tinkamo ginklo, kokiuo yra gynyboje ir tikroji katalikiškoji spauda.

Popiežius Pius Desimtas.

Kaip protas, taip ir patyri-
nas neleidžia mums tikėtis, kad
autos dora bujotų ten, kur ti-
cybos principai bus atmesti.

Jurgis Washington.

VOL. I Metai I.

Tel. 620 So. Boston.

Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų sv. Jozapo Darbininkų Sąjūnos.

Tel. 620 So. Boston.

No 22

"Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."

SO BOSTON, MASS. LAPKRIČIO (NOV.) 11 D. 1915 M.

Pirmieji kooperatoriai.

Kooperacijos judėjimo pradžia — Anglijoje. Reikiant ko judėjimo priežasčių Anglijoje — metasi akys į ypač dvi priežastis: 1) Anglijoje buvo išrastos garo mašinos ir Anglijoje visų pirma išbujojo didžioji pramonė, fabrikai, kurie išmūšė iš rankų amatininkų jo varstotą ir atidavė jį fabrikan-
kanto malonei ir nemalonei; 2) Anglija visų pirma persiė mės mokslu savo tautiečio Adomo Smito, kurs buvo tėvu taip vadinamos liberalizmo pakraipos ekonominiuose santykiuose. Anot Smito ir liberalistų sutartis tarp darbininko ir fabrikan-
to turi būti visiška liusa, jį santykius niekas neprivalo kišti, ir jokie įstatymai neprivalo varžyti laisvės fabrikan-
to ir darbininkų. Tikrai visiškai laisvi esant — sakė jie — auga žmonių turtas ir gerovė ir nusistatys tikra visuomenės tvarka.

Bet šitas mokslas pasirodė nadingas tik kapitalistams. Kadangi darbininkai turėjo ieškoti savo pragyvenimui darbo ir jų siūlėsi fabrikan-
tams visuomet daugiau, negu fabrikan-
tams reikėjo, šie tuo nesąžiningai naudojosi: numušdavo uždarbius iki tiek, kad žmogus ir pavalgyti socialiai nebelabai galėjo ir vos tik šiaip taip galėjo vilkti gyvą, o mės primumėti ir sunkius darbus moteris ir vaikus; mažai vaikų kelių metų buvo statomi į darbą; pririšami ir pančiojami kad nepabėgtų. varginami ilgais valandais per dienas ir naktis; užmokėsimi gė moterims ir vaikams buvo teikiama kuomažiausias. Sveikatos sąlygos — kuoblogiausios, tvirkimas moterų ir merginų kuodidžiausias. Baisumą padėjo didino pačių darbininkų tamsumas ir girtybė. Vienybės tarp darbininkų jokios nebuvo, fabrikantai gė ramia sąžine juos čiulpė ir vargino, remdamiesi mokslininko Adomo Smito teorija. Tokiu būdu ir atsirado nauji miesto baudžiauninkai, kurie ant savo pečių nešė daug sunkesnių baudžiavos jungą, negu senųjų laikų laukų baudžiauninkai.

Nuo pat pradžios 19-ojo amžiaus Anglijoje atsiradavo parinkti vyrai, kurie darbininkus kvietė į vienybę, j bendrą apriūpinimą savo reikalų. Tai pirmieji kooperacijos ap-
paštalai, tarp kurių žymiausia vieta užima Robertas Owenas. Jisai steigė darbininkų bendras krautuves, bendrus ūkius. Turėjo nemažą ir pasėkį, bet visi tie jų bandymai žlugo. Owenas, nors iš varguolių buvo kilęs, bet savo apskurimu priešė prie nemažo turto, inčijos net savo fabrikus — darbininkų akyse vis buvo tik geradaris, globėjas: miniu įduinti jam nepasisekė. Reikėjo kad naujas judėjimas iš pačių darbininkų luomo iškiltų. Mėcindavo ir patys darbininkai, bet ir jų bandymai nenusisekė: brolių tamsumas, stoka vienybės, teisingumo — ar kitos kokios priežastys vis dar suardydavo. Pagaliau niekas nežinojo, kaip geriausia būtų veikimą sutvarkyti, ant kokių pamatų jį pastatyti.

Bendras krautuvės papindavo dažniausia skolas. Pirmieji skolon daug prekių, kurias paskui bargindavo savo nariams. Iš to paskui ir gaudavo subankrūtę. Bet iš paklaidų vieni mokinosi kiti. Kooperatoriai pirmą sykį surado tikrą pamatą judėjimui — 1844 metais. Buvo tai Rochdale'o mieste. Ke-
liolika darbininkų, susitarę, ilgą laiką taupė savo ūdarbį, atsižadėję girtybės, ir krovė jį bendron kason. Kada turėjo jau 240 rublių — sutarė steigti krautuvę. Susitarė, kad pirs viską tik už gata-
vų, parduos visiems taip pat tik už gatavų: pelno, kurs pasidarys, neims, bet kiek vienas savo vardu taupys ir laikys jį savo krautuvėje. Tę gė pelną skirs ne už inėstus pinigų, bet už supirktas prekes: kuodangiau kas išpirks prekių iš savo krautuvės, tuo didesnį gaus dividendą. Pirmoje Rochdale'o pionierių krautuvėje buvo tik reikalingiausių darbininkams prekių: miltų, mūlo, cukraus, sūkių ir k. d. Kada darbininkai atidavė pirmą sykį savo krautuvę — užkampyje, tolimoje, nežinomoje gatvėje — praėiviai pirštais rodė ir tyčiojosi. Krautuvė buvo atdara tik porą vakarų į savaitę: pardavinėjo išpradžių patys darbininkai.

Bet stipri buvo dvasia Rochdale'o pionierių. Jie nenusiminė, pajuokimū nenusigando. Vieną kitą savaitę pakupčiavę, pamatė, jog yra pelnas, bet pagal sutarimą to pelno neėmė, o paliko krautuvėje. Prisitraukė daugiau prekių, jau ir kasdien reikėjo laikyti krautuvę atdara, jau prireikė paskui kelties į geresnę vietą, prie didesnės gatvės. Krautuvė nuolat augo, apyvarta didėjo, o šiandien? Šiandien Rochdale'o vartotojų draugija — vienas iš didžiųjų Anglijos kooperatyvų, daro kasmet kelis milijonus rublių apyvartos. Tų pamatų, ant kurių jį iš pat pradžių atsis-
tojo, jį neišsižadėjo niekuomet; Rochdale'o pavyzdį pasekė greitai ir kiti Anglijos miestų darbininkai, judėjęs mas nuolat augo, kooperatyvai ėmė jungties, susidarė dvi didžiausios sąjungos: Anglijos ir Škotijos ir šiandien Anglijos kooperacija šviečia savo pavyzdžiu visoms kitoms šalims. Rochdale'o pirmųjų kooperatorių taisyklės ir šiandien skaitomos, kaip vienatinės ir geriausios kooperacijos pasisekimai.

Apie jas plačiau pakalbėsime vėliau.

New York. — Nuo karės pradžios Amerikoje ėmė tvertis visokių fondų susibūrimai nukentėjusių nuo karės. Dabar daroma pastangos visus tuos fondus surinkti ir pavesti kontrolei Raudonojo Kryžiaus. O to surinkto fondo kapitālą pakelti iki \$100,000,000.

Tame reikale buvo susirinkimas, kur dalyvavo šitokie žymūs asmenys: J. Choate, buvęs ambasadoriumi Anglijoje; jis susirinkime pirmininkavo Toliau spsirinkime buvo buvęs prez. Taft, p-lė Ann Morgan, p-nia T. Wood ir k. P-lė Mabel Boardman, Raudonojo Kryžiaus komitetninkė, sakė, kad Raudonasis Kryžius turi būti drūčiausia organizacija Amerikoje.

Teutonai nuskandino Ancona. Prigėrė 300 žmonių.

SU GARLAIVIU ŽUVO 300 ŽMONIŲ.

Rymas. — Viduržeminėje jū-
rėj ištiko baisi tragedija. Au-
strijos submarinas atakavo
Italijos garlaivį Ancona ir nu-
skandino jį.

Ant garlaivio buvo 422 pa-
sažierių. Iš jų apie 260 išsi-
gelbėjo. Taigi žuvo 300 su-
virsam pasažierių, nes jurininkų dar buvo 160.

Išgelbėtieji jurininkai ir pa-
sažieriai atplaukė į Italiją
prigulintą uostą Bizertą, Af-
riką. Tarp išsigelbėjusių
daug yra sužeistų.

Ancona — tai antra Lusi-
tania.

Tarpe pasažierių buvo ir
amerikonų. Turbūt ne vie-
nas amerikonas prigėrė.

Vieni sako, kad submari-
nas turėjo Austrijos vėliavą
Gal būt tai buvo tas pat teuto-
nų submarinas, kurs Gibraltaro
pertakoj nesenai nuskandino
Dacia.

Ancona buvo išplaukęs iš
Neapolio, užsuko į Messingą
ir plaukė linkui Gibraltaro. Plau-
kė į New Yorką. Buvo tarp
Sardinijos ir Tuniso, kuomet
gavo torpėdą pašonėn.

Ancona buvo vienas nau-
jaušiu ir didžiausių Italijos
garlaivių. Nuo karės pradžios
juomi pergabenta iš Amerikos
daug amunicijos, arklų, pro-
vizijos.

Ancona buvo 482 pėdų ilgio,
58 p. pločio, 34 p. aukščio.
Buvo pastatytas 1908 m.

MŪSIAI TIES RYGA.
Berlinas. — Vokiečiai skel-

bia, kad ties Ryga rusai da-
ro atakas, bet be pasisekimo.
Pranešama šitaip:

"Vakar rusų atakos neturė-
jo nei mažiausio pasisekimo.
Atakas darė j vakarus ir j pie-
tus nuo Rygos, j vakarus nuo
Jacobstadto ir ties Dvinsku.
Naktį iš 7 į 8 lapkričio d. prie-
šo divizijos buvo išbriovusios
j mūsų pozicijas j vakarus nuo
Dvinsko. Padarėme kontra-
takas ir austunėme priešą at-
gal. Paėmėme 372 kareivių
nelaisvėn."

BUVO GAISRAS ANT GARLAIVIO.

New York. — Ant vidurio
Atlantiko ant Francijos gar-
laivio Rauchambean buvo ki-
šas pereita subata gaisras.
Tasai garlaivis buvo amuni-
cijos pilnuoduotas ir buvo ant
jo 651 pasažierius.

Garlaivis ant viso ko buvo
pasirengęs. Turėjo geras ma-
šinas gesinti ugnį ir valčių,
j kurias būt galėję tilpti 1.
500 žmonių. Buvo ant jo ki-
šas gaisras ir jau buvo be-
grištas atgal į New Yorką, bet
gaisras suspėta užgesinti.

NUSKANDINO FRANCIJOS GARLAIVĮ.

Algerija, šiaurinė Afrika. —
Francijos garlaivis Yser,
buvęs Dacia, kurs gabeno pe-
reita žiemą boveln j Vokie-
tiją ir francuzų buvo suimtas,
dabar vokiečių submarinas
sutorpedavo jį.

Pasažieriai ir jurininkai iš-
sigelbėjo.

GREITAI MAINOSI DALYKAI GRAIKIJOJ.

Graikijoje kaleidaskopiškai
mainosi dalykai. Talkininkai
dabar ima nugautai. Vo-
kiečių intekmė ima augti Grai-
kijos sostinėj. Susekta, jog
kaikurių graikų yra daromi
susinešimai su bulgarais.

Civiliai gyventojai teblai-
ko talkininkų puse. Bet aug-
štesnėse sferose karaliaus ir
karalienės intekmė ima apsi-
reikšti. Ypač ta intekmė
jaučiama tarp oficerių.

Jei civiliai gyventojai ir
imty kilti prieš karalių, tai
karaliaus pusėj lieka ištiki-
ma armija ir jos vadai.

Tarp Graikijos armijos ofi-
cierių ėmė susidaryti nuomo-
nė, kad visgi vokiečiai nebus
sumušti ir gana.

Dabar Paryžiuje imama
kalbėti ar nebūtų tinkama va-
ru kreipti Graikiją savo pu-
sėn. Sako, kad tuoj reikia
Graikijos valdžią pakreipti sa-
vo pusėn geru arba speka.
Vokiečių propagandistai išsi-
juosė dirba tarp graikų ir
Talkininkai mato, kad jei il-
giau ten dalykai taip stovės,
tai vokiečių intekmė bus ga-
lop vyraujanti Graikijoje.

STOJA TALKON SERBIJAI.

Italijoje pusiau oficialiai ra-
šama, kad per Albaniją Ita-
lijos valdžia pasiūsianti ka-
riumenės talkon serbams.

Italija būk esanti priver-
sta eiti talkon serbams. Nes
jei Serbija bus visai pasmau-
gta, tai bulgarai atsidurs pa-
ei Adriatika ir bus pavojumi
Italijai. Todėl, tai jau ir pa-
rūpo prigelbėti Serbijai.

AUGIS FRANCUZŲ VAIKUS.

Washington. — Survienytų
Valstijų sostinės žymios mo-
ters pasižadėjo bent po vieną
Francijos vaiką užauginti, ku-
rio tėvas bus užmuštas karė-
je. Išviso pasižadėjo 60 mo-
terų.

Francijoje yra Orphelinas
des Armies. Yra tai organi-
zacija, kuri rūpinasi išaukle-
timu užmuštųjų kareivių vai-
kais.

Washingtono turtuolės pa-
sižadėjo gausiai paremti tą
organizaciją.

VIEŅO VIETA UŽEME TRYS.

Londonas. — Pasitraukus
lordui Kitcheneriui iš Lon-
dono jo vieton stojo trys vy-
rai Asquith, Balfour ir Lloyd-
George. Šie trys sudaro
"Karės Tarybą" ir jie ves vi-
sus karinius reikalus. Neži-
nia, kada pargrįž lordas Kit-
cheneris.

KAIZERIS NETEKO SKRAIDUOLIO.

Berlynas. — Vokiečių vald-
žia skelbia, kad Švedijos pa-
krantėj Vokietijos skraiduo-
lis buvo sutorpeduotas ir nu-
skandintas. Skraiduolio var-
das Undine. Veik visi juri-
ninkai išgelbėta.

Revoliucija Indijoje

INDIJOJ SUKILIMAS.

Washington, D. C. — Čia
suzinota, kad lordas Kitchener pasitraukęs iš karinio ofi-
so Londone labiausia del kilu-
sio smarkaus sumišimo Indi-
joje. Lordas ir važiuojas į In-
diją numalšinti sukilėjus.

Dabar paskelbta, kad lor-
das važiuoja ant Balkanų. Gal
aplankys ir Balkanus, bet pas-
kui važiuosias Indijon, kur
verda revoliucija, tik apie
tai neleidžiama rašyti j laik-
raščius. Tik valdžia apie tai
žinanti ir sukilimas toks, kad
Anglijos valdžia labai susirū-
pinus del to.

Dabar sužinota, kad vienas
Indijos valdovas Nawab, di-
džios provincijos sultonas ir
didis Anglijos valdžios rėmė-
jas žmonių numestas nuo sos-
to.

Tokie neramumai, sukili-
mai ir kvaršina galvą Anglijai
ir siūnčia j ten savo gabausią
karvedį.

Lordas užsuko taip gi į Egiptą,
apžiūrėjęs drutvietes palei
Suez kanalą, nes teutonai,
gavę viršų Balkanuose, tuoj
vės bulgarus ir turkus užka-
riauti Suez kanalą ir Egiptą.
Jei tas teutonams pavyktų, tai
jie tuomi ir pakliūtų peilį An-
glijai po kaklą. Suez kanalas
yra Anglijai begalinės svar-
bos.

Tuomet vokiečiams begigu
būtų sukelti visus mahometo-
nus, visą Indiją prieš Angli-
jos valdžią. Anglija kai ma-
tai netektų brangiausio žem-
čiugo savo vainiko.

Dabar jau vokiečių agentai
visur Indijoje ir Egipte veikia,
kursto gyventojus prieš Angli-
ją. Vokiečių ir turkų agen-
tai dirba nuo pat to laiko, ka-
da turkams nepavyko užka-
riauti Suez kanalą. Agentais
tikėjosi sukelti gyventojus ir
Egipte ir Indijoje sukelti revo-
liuciją. Tatai gal jiems tas iš-
dalies ir pavyksta padaryti.

Indijoje numestasis nuo sos-
to princas yra vienas turtin-
giausių Indijos princų. Kai
karė prasidėjo ir kai turkai
šaukė mahometonus šventon
karėn, tai tasai princas, nors
mahometonas, bet išleido ma-
nifestą, kuriame aiškino, kad
mahometonai privalo būti iš-
tikimais Anglijai.

Tasai princas Anglijos kari-
niams reikalams paaukojo \$2-
000,000.

"NEŽINO KĄ DARO."

Man bėlaikant misijas Mon-
tello miesto lietuviams katali-
kams nedėlioį lapkričio 7 d.

1915 m. 5-6 valandė vakare
buvo pagarsinta, kad susirin-
ty j bažnyčią tik vieni jauni
kaikiai arba vaikai, kurių
prisirinko labai stebėtinas skai-
čius, kad buvo veik visos sė-
dynės užimtos. Pradėjus pa-
moksłą, kurio tema buvo dva-
siškos jaunikaikių priedermės,
kurias pildydami gali atrasti
amžinąją laimę, tulas senis
nežinia ar jis buvo girtas ar
gal jam trūksta vieno šulo
galvoj, pradėjo garsokai zur-
zėti. Tuomi užgavo mano
nervus, jog buvau priverstas
pertraukti Dievo žodį, ir jį
persergėti, kad nušiltų. Jam

neklusant, turėjau po kelis
kartus tą pat atkurti ir pra-
šyti, kad išeitų, jei nei pats
neklusau Dievo žodžio ir ki-
tiems kliudyti nori; vienam
vaikinui jį pradėjus už rankos
vesti iš bažnyčios, jis atsisė-
do ir jau ramiau elgėsi, nors
vėl buvo pradėjęs murmėti,
bet netaip garsiai. Toliaus
man bekalbant, pakilo du ar
trys vyrai, žinoma kas per vi-
ni, tai svarinės lygybės svajo-
tojai ir eidami iš bažnyčios
trepsėjimu vėl mano nervus
užgavo, kad turėjau štai kaip
išsireikšti: "Gerai, kad to-
kie išėina, kuo greičiau tuo-
geriau, reikia palaukti iki iš-
eis." Tie eidami per duris
garsiai suniurnėjo kažin ką, ką
jų draugai pasilikdami bažny-
čioje, turbūt išgirdo, ir kai-
kurie atsisotję pradėjo kalbėti
neduodami man baigti pamok-
slą. Prašiau jų gražumu, kad
duotų man pabaigti pamokslą,
kad kokioje svetainėje, aš
neatsisakyčiau su jais vesti net
diskusijas apie religiją, jei
jie apsiimtų iš kalno su manim
kontraktą padaryti ir jei pri-
imtų nurodymąs tiesas, prieš
kurias daugiau užmeti-
mų negalėsiu surasti, tai savo
asmeniško patyrimo pavyzdžiu
priparodyčiau, kad bergždžios
yra panašios diskusijos su to-
kiais ponais, kurie neva apsi-
meta mokslo švarku, o bedis-
kusuduami patįs nemato, kad
savo priešo argumentus dik-
čiai sustiprina.

Man parėjus į kleboniją ant
atilsio nakties, suskambin-
durg varpelis, ir ateina var-
gonininkas man pranešti, kad
trys cielikų kviesliai pas du-
ris belaukia mangs, liepia
užklausti ko jie nori; užgirdau
atsakymą, jie kviečia mane į
savo svetainę ant diskusijų.
Nėjau nei prie durų tik iš tolo
garsiai atsakiau, kad aš nei-
siu, taip jie ir nuėjo savu ke-
liu. Kad ir jie apsiimtų su
manim padaryti kontraktą tai
išsiderėčiau katalikų svetainę,
o ne bedievių...

Reikia pripažinti, kad vie-
šos diskusijos pas apšviestus
žmones yra labai naudingos,
bet ne pas tokius, kurie dris-
ta kuniga bažnyčioje beskel-
biančį Dievo žodį ant diskusijų
provokuoti. Tuomi savo stor-
žieviu pasiėlgimu pasirodo pa-
tįs nežina ką reikšia viešos dis-
kusijos. Diskusijas gali pa-
sekmingai ir naudingai daryti
tikrai vienodos mokslo šakos
mokiniai, kurie stengiasi tam-
sias abejotinas idėjas ir tiesas
į aikštę įvesti, tai gi viena
jų partija išgalvoja ir daro vi-
sokius užmetimus, o kita ies-
ko argumentų atsakymui ir iš-
aiškinimui tų užmetimų. To-
kiu būdu prieina prie naujaus-
ių išradimų.

Bet būtų labai juokinga, jei
mokiniai pradinės mokyklos
stengtųsi užvesti diskusijas
priešais filozofijos mokinius,
kurių išreikšimų arba termino-
logijos neyra niekad girdėje,
visai suprasti — negali. Tai
išrodytų taip, kaip kad kur-
pius užvestų diskusijas apie
dailę ar ūnėrninko amatą,
kurio niekad nesimokino ir
nieko apie jį nežino.

Kun. P. Saurusaitis.

Kas nedirba, tegul ir neval-
go,—kalba šv. Povilas.

Anglijos karalius, kurs nesenai lankėsi karės lauke
Francijoje. Kuomet ten klykdami kareiviai sveikino jį. tai
karaliaus žirgas pasibaidė ir numetė karalių. Taip kara-
lius buvo sutrenktas, kad ligšiol tebėra ant patalo.

DARBININKAS

išina utarninkais, ketvergais ir subatomis.

Leidžiamas Lietuvių R. K. Šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.

PRENUMERATA:

Metams\$3.00
Pusmečiui\$1.50
Trims mėnesiams75c.

Atskiras numeris 3 c.

Laiškus ir pinigus siųskite adresu:

"DARBININKAS,"
242 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

"DARBININKAS,"

(The Worker)

The most popular Lithuanian Newspaper

published every Tuesday, Thursday, and Saturday by the

St. Joseph's Lithuanian R. C. Association of Labor

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly\$3.00
6 months\$1.50

Advertising rates on application

Address all communications to

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

TOKS TOKI PAŽINO IR I VAISĖS PAVADINO.

"Kovos" 45-ame numeryje skaitome, jog buvęs socialistas 6-o rajono suvažiavimas Worcester'yje (24 sp.) tarp kitų dalykų nutarė savo darbui kviesties į pagelbą dvi žmogysti: vienią iš Lietuvos Žemaitę, kad ji rašytų į "Kovą" ir "neva kunigą" Mockų, kad jis jiems prakalbas sakyti. Tiesa, šio pastarojo socialisto kuopos savo vardu negarsins, (mat, truputį sarmatijasi, bet remti, rodos, rema, nes konferencijos protokole skaitome šitą: "Atsišaukimas Ohio valstijos komiteto rengiamo maršruto "kunigui" M. X. Mockui priimtas. Patarta kuopų vardu nerengti prakalbų."

Mūsų cecilikai sunaudoja kiekvieną "pajėgą", kuri tik jiems gali būti naudinga. Sakytumei, koks panašumas gali būti tarp talentuotos rašytojos Žemaitės ir tarp velnių pardavinėtojo Mockaus? Ugi toks, kad ir viena, ir kitas kovoja prieš katalikus ir platiną cecilizmą: Mockus, bendruodamas keliu nuo žemės į pragarą, Žemaitė, — bešmeiždamas savo piktu liežuviu visa tai, kas ne pirmieji daroma, ir juodindama katalikų veikėjus. Kadangi bedievybės platinimas ir yra šiandien vyriausiu mūsų cecilikų uždavinys, tad ir kinko jie į savo vežimėlį visus tuos kurie jiems gali būti "sugadylvi."

Mockų socialistų laikraščiai garsina ir giria, socialistų sąjunga rengia jam maršrutą, bet Mockus socializmo nesustiprins. Jis tik dar labiau ištvirkins mūsų cecilikus. Jis jiems taip pasitarnaus, kad jie ilgai raugėtos, nes jis priveis mūsų cecilikų dvasiai tiek mikrobu, kad jie galės džiaugtis savo laisve patol, pakol galutinai nesups. O kad sau padarys tuo tarpu gerą biznį, (imę už pasiklausymą jo prakalbų po 15 c. ir daugiau), tai čia jau jo dalykas. Juk gyvename laisvės šalyje. Pakol yra pareikalavimas tvirkimo apaštaly, patol jie galės daryti sau iš to biznį.

Tik atsiminkime visi, jog tą pareikalavimą teikia ne kas kitas, kaip Lietuvių Socialistų Sąjunga.

SOCIALISTAI ĮSTIGANDO "DARBININKO."

"Kovos" 45-ame numeryje pačios redakcijos šitą kas parašyta:

Klerikalai stengiasi tokius savo laikraščius brukti ypač ten, kur yra susiorganizavusių lietuvių darbininkų būrelis. Paremti tam mūsų tvirtinimui galima paimti pavyzdį, kad ir iš Brooklyno lietuvių kriaučių unijos; čia į kiekvieną susi-

rinkimą atgrūdžiama glėbiai "Darbininko" ir prašoma, kad unijos pirmininkas pasikeltų susirinkusiems nariams tai laikraštį, paaiškinant, kad jis esąs darbininkiškas, ginas unijas ir tt., na, ir skelbiama ir patariama nariams jį skaityti ir srėbti visus jame esamus melus apie socialistus. Tuo keliu varoma prieš-socialistinė agitacija pačios lietuvių unijos ir keliama neužsitikėjimas socialistais ir kurstoma neapykanta prieš juos. Kad unijai vienybė nuo to klerikalų laikraščio brukimo turi nukentėti, tai tams vargu būd gali būti dvi nuomonės: o kad socialistams tenka bei teks nukentėti, tai tas per daug aišku, kad reiktų prirodinti, ypač, kad unijose tankiai esti socialistų mažuma.

Savo laikraščius platinti klerikalai turi tokių patogių įrankių ir agentų, kokių socialistams tuo tarpu negalima turėti. Kunigai glėbiais partraukia tų laikračių, per pamokslus išgarsina, per išpažintį liepia skaityti, parapijonams dykai dalina ir pavartoja parapijinių mokyklų vaikų pulkus. Vienas draugas iš Brooklyno mums pasakojo, kad vaikų minios, kaip šarančiai, apgula įvairių draugysčių susirinkimus ir pramogas, nuplyšę, basi, apskręję, verkdami, lenda žmonėms į akis ir siulo, o kad ne tai prašo, kad žmogus pirktų laikraštį arba kad intų nors dykai.

Valio, Brooklyno lietuvių vaikūčiai. Varykite savo svarbų darbą, ir toliau. Už tai kad socialistai jus pravardžiuoja nuplyšėliais ir apskrėteliais, jūs jiems atkeršykite dar didesniu platinimu "Darbininko" ir kitų katalikiškų laikračių. Lai ir kitų kolonijų vaikai taip darbuojasi, kaip Brooklyniečiai.

Nors šitame "Kovos" rašinyje daug ir nieku yra prikaltėta, tačiau yra ko mums ir pasimokyti. Brooklyno socialistai jau išsigando, pamatę "Darbininką" rūsiuvių unijos susirinkime. Gązdinkime juos taip ir visur. Juk tai pat reiktų daryti ir visose kitose kolonijose, kur tik darbininkai šio kiais ar tokiais reikalais renka. Tik tada mes suvaysime tą gausią padykusių brolių ir jų urvelius, kada išplatysime savo laikraščius daug labiau, negu jų kad yra išplatinti.

NEI LIKO, NEI REIK.

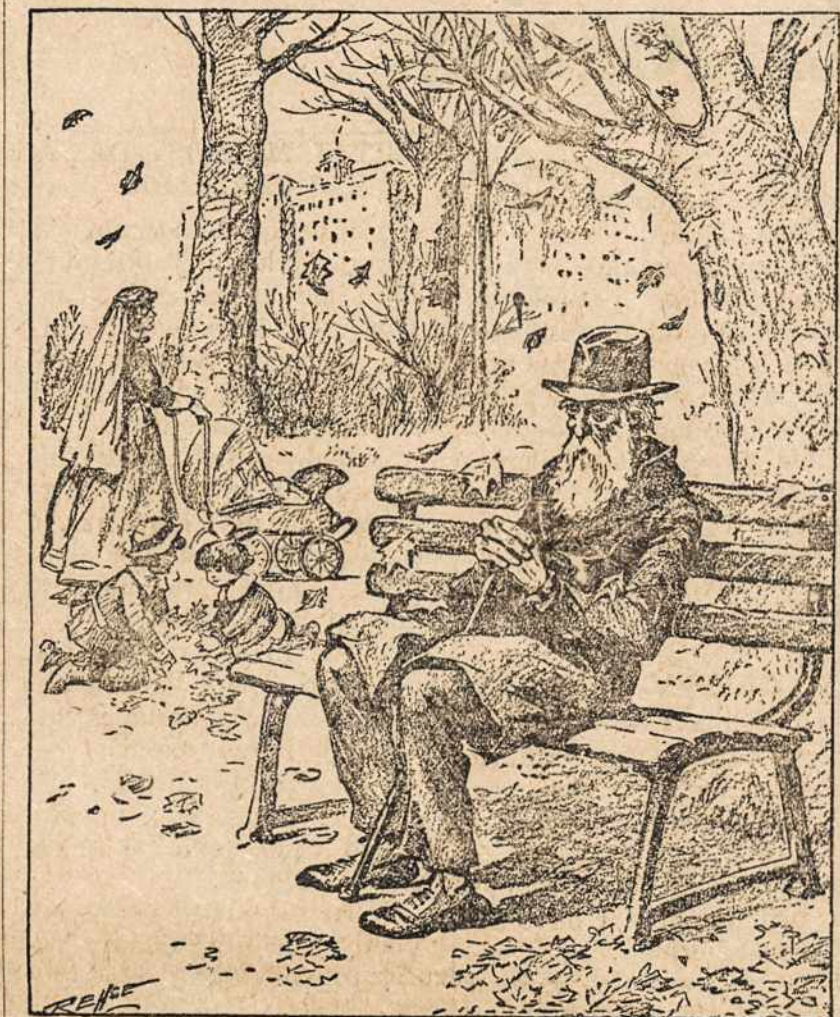
Gerbiamieji, nors vieną kartą bandysiu tamstoms pasakyti šokių tokių špota. Jeigu patiks, tai nusijuokite, o jei nepatiks — nusispaukite. Man vistiek. O aš taip manau, kad ir tamstoms ir-gi vistiek bus — et bile laikas perleisti. Nei naudos, nei blėdies — lyginal, kaip iš Stasiaus Mockaus, korespondencijų, rašytų iš So. Bostono ir "Katalikų" ir "Vienybę Lietuvinkų."

Pirmiausiai tamstoms priminsiu keliais žodžiais senų senovės lietuvių pasakaitę, kuri nors ir nelabai indomi, aleisingumo atspindi savyje tauri. Buvo karta šitaip: Pavasari iš juriu marių lydeka pakilo pakti prieš vandenį ir atsidūrė net gilumoje lietuvis viename menkutėje upelyje, kur karosai geltoni raudonais sparneliais dumblyneje tūnojo. Užmatė karosai lydeką ir sužinojo, kad jį tokias tolybes atkeliavus ir tokius vandenynus mačius, bradojo klausinėti, kaip tenose mariose žuvėlės gyvena. Lydeka savo lyduvio negailėdama, kad pasakojo, tai paakojo; vis pasišokinėdama ir todeca nesinlaršindama. Kvaili karosai klausėsi lietuvis iškišo ir nosis nuleido, kaip asilai, ir gėrėsi iš tų lydekos prakalbų. Bet kai pradėjo lydeka sakyti, kad mariose vandenio sūris — tai karosai ir netikili lydekai, — sakė: "Tu meluoji, tu mėsogaudinėji. Sūrame vandenio jokia žuvis negali gyventi."

Matot, vyručiai, karosai kaip karosai, dumblyneje išperėti drumstame vandenelyje amželi praleidę ir neišmano, kad kitur gal yra geresnė vieta, grynas tyras vandenėlis, kur dumbliu netrenkia ir supuvimu neatsiduoda.

Ale kad toks Mockutis nesupranta, kas yra katalikiška o kas ne, o nežinodamas kritikuoja ir stengiasi apšmeižti gerb. kun. Kemšį ir Bostono Vyčius lietuvių spaudoje — tai turbūt neturi gėdos arba bent nesupranta pats, ką daro.

Kad Vyčiai darbuotis savistoviai mano, tai p. Mockui dantį gelia — sako: Tai kun. Kemšio darbas. Jam ir po bažnytinę svetainę netinka, ir scena esanti perankšta, ir viskas negerai, ne mockiškai. Savo raštuose neva nori agituoti už Gabiją, ale nemoka nuosekliai dalykų perstatyti ir išsina nei šis, nei tas. Prie Gabiją iš Bostono lietuvių niekas neturi nieko užmest. Tai viena iš prakilniausių draugi-

—Rėše in New York World.

Rudenyje ir šuva rudas — taip sako lietuvių priežodis. Ir išties. Tas rudumas apsieiškia visoje gamtoje.

Girios krūmai ir pievos vietoje puikio smaragdinio, žalio puošnaus, prakilnaus lapų spalvos žalumo, įgauna kokią tai liūdną gelsvai rusvą spalvą, kuri į žmogaus sielą veikia labai liūdinančiu ir grau-dinančiu būdu, tarytumėi mat-pavyzdį visako gaisinančios ir naikinančios jėgos, ką tai panašaus ir mirties pirmtaką genijaus veikala. Jauti slėgimą letenos viską žudinančios ir naikinančios, jauti abelga, visuotinę, laipsniškai progresuojantį puvimą ir nykimą gamtos vasaros grožybų.

Ten kur vasarą puikiai medžiai skleidė savo šakas ir teikė meilų ir malonų pavėsį, dabar stovi pliki stuobriai su plikomis šakomis, nes nemie-laiširdingi rudens vėjai ir audros nudraskė visus puikius žalius lapelius ir nometė ant žemės ir suvoliojo, sunėšė ir antvorių ir griovių ir į prasčiausias vietas ir užkaborėlius. Ir trempia, tuos buvusius papuošalus girių ir parkų žmonės ir gyvuliai savo kojomis. Ir nesigaili. O kaip čia senai, vasaros karščiuose, naudodamiesi iš jų malonaus žalumo ir pavėsio, juos garbino, gyvė, ir gėrėdamiesi dainas gamtai dainavo, ir Viešpatį carbino už jo puikų pasaulės išnašimo tokiomis nesuskaitomais įvairių įvairiausių augalų puokšiais ir grožybomis.

Žolės parvažiavus suvitusios, nudžiuvusios ant žemės sukritusios, pavimo arimtos, jau numirusios, jau jos nebe-gyvos, jau savo amželi atgyveno.

Parkšteliai čirbronėliai ir lėkioji ir tolimas krūtas, neriošios linksmybės visur viskas nyksta, nemaloni liūdna, grau-dina, žūta.

Senelis žilgalvėlis ant laz-dėlės rymodamas, ir veizdė-damas ir dūdamas apsišėlinas asireiškančius gamtoje taip-gi mato apie savo amžiaus galą,

jų. Užtatai ir į jos rengia-mus vakarus lietuviui taip skaitlingai lankosi. Ale ži-noma Gabija prie p. Mockaus strapsnių "Vienybėje Lietu-vinkų" ir prie "staceato" "Kataliko 256 No. nieko bend-ro neturi. Čia vien Mockaus nonsensas ir pašiūšęs šovi-niškumas.

Rasi gal ką ir patartumėme p. Mockui del nuraminimo jo isikarščiavusio kaip jis sako "tikrojo katalikiškumo." Ale manome, kad jau jisai ne beibė o suaugęs žmogus — tai juk ir jisai pats supras ką y-ra kvailai padaręs ir jeigu tu-rės proto ir geros valios tai pa-sistengs ateityje pataisyti, o jeigu bus kvailas, tai tesižino. Mums vistiek — nei šilta, nei šalta, o jam nei liko, nei reik. "Darbininko" skvernų neap-tramty, kad ir dar du syk-iek ilgesnius dantis ir biau-res-gė burną turėtų. Melagyste netoli nuvažiuosi. O jeigu emeluosi, tai kitaip parašysi. Tuom kartu, tai dar tik tiek.

F. V.

Delko mūsų katalikiškoji spauda silpnutė?

Negaliu čia užtylėti tipiškio panašios igno-rantijos apsieiškimo laibai nesena. Paragin-tas vieno jaunųjų mūsų reformatorių viens na-bagšis mėgino kalbėti NB. parapijos svetainė-je į parinktą mūsų katalikų draugiją, kurioje buvę ir dvasiškai, apie mūsų dvasiškijos ap-sileidimą ir tt. Girdi, mūsų senesnieji kuni-gai neišsina iš zakristijų, neveikia nieko, tik, esą nuo 5 metų atvykę Amerikon kunigai pra-dedą darbuotis ir tam panašiai...

Viršiaus paminėtų faktų, aktyveizdoje gra-žiausio mūsų dvasiškijos rekordo už paskutinių metų aktyveizdoje, ką sakyti apie panašias prakalbas? Ką sakyti, kaip aną teisinti, ne-tubent Afrikos Saharos tulo paukštelio pasi-elgimu, kada ans, išvydęs neprietelių ateinant, paslepia savo galvelę į pieskynus ir mano tą savo gudrumą esant geriausiu apsigynimu pavojuje? Ir mūsų tarpe atsiranda panaš-ūs "greiti" veikėjai, kurie nesumanydami kitokio vaisto rasti prieš išgėvėrimą ir sukly-dimą, kuoramiausia įjesko išgelbėjimo igno-rantijoje, kartu paleisdami drasų apkaltini-mo šūvį link dvasiškijos.

Kodel-gi mūsų katalikiška spauda taip žemai stovi? Gal sakysit, jog susipratęs mūsų dvasiškijos pasišventimas neyra gerai suorganizuotas, nustatytas, bereikalinė tarp pačių katalikiškų leidėjų frikeija daug anos energijos aikvoja ir t. t.? Reik pripažinti, kad daug teisybės bus panašiam pasakyme, bet nebus jame visa teisybė: Beabejo, daug jėgų išaikvojama mūsų išleistuvėse, mūsų presos ir literatūros išdirbimo procese, ypač kada gabus naujukas, pastatytas pir-mose darbininkų eilėse, pradeda visuome-nės lėšomis daryti experimentus, griebiasi už priemonių, kurios gal tariaimai rivalų užgauna, bet įleidžia ir jo paties mašineriją. Bereikalingos varžytinės tarp leidėjų, lygi-nai kaip ir tarp kitų išdirbėjų, abipusiai įleidžia jūjų reikalus. Tarp mūsų gi katali-kų leidėjų tokius satikius užaštrina ir labiau akcentuoja nekartą nesąžiningi sikofantai. Manydami įtiksią savo principams, jie savo praščiokišku būdu kariauja prieš nurodytus leidinius. Toje kovoje nusitveria tokių priemo-nių, kurios nemaž papiktina visuomenę ir iššaukia visai priešingas pasekmes. Kur du pešasi-trečias naudojasi, sako mūsų senas priežodis. Žinau kelias mūsų naujokynes, kur šiandien labai išsiplatino visokie neti-ke laikraščiai ir raštai per paskutinius ke-lis metus, kada tose vietose buvo varoma agitacija per fas ir nefas prieš tą ir kitą gerų raštų išleistuvę arba virė tuščių tuš-čiaus ginčai tarp lietuvių besivadinančių katalikais. Bet tai vis neyra tokie dalykai, kurie vyriausiai sulaukėtų mūsų presą nuo augimo.

Kaip augščiau pasakiau, susipratusių pa-sišventusių ir galingių dirbti toje dirvoje tu-rime nemažą skaitlį.

Pažiūrėkime, ar mūsų katalikiškos visuo-menės abejingumas-neprielankumas katalikiškos spaudos idėjai neyra svarbia priežasčia ano nepasisekimo?

Kuriė ilgiaus Amerikoje pagyveno, gerai žino, kokiais ginklais kariauja katalikų spau-dos priešai. Velionis kun. J. Zebrys daug persekiojimų panešęs už gerą spaudą, ne-ikškęs savo idėjos priešų neteisingų už-metinėjimų, kunigams daromų, būk tai anie spaustuvės "bizni" darą, štai ką rašė "Ryte:" "Laikraštį lietuviui "Rytą" pirm (Water-bury'o) prancūzų bemaž dviem metais ank-sčiau, bet prancūzai šit pradžioje Augus-to mėnesio itaipatgi uždėjo savo laikraštį vardu "Le Connecticut." Kaip pirmi nume-riai "Connecticut" parodo tai prancūziškas laikraštis Waterburyje iš karto pašoko augš-čiaus "Ryto" ant čielų pečių.

Prancūziškame laikraštyje apsigarsino visoki pramislčiai, kokie tiktai randasi jų tautos Waterburyje ir aplinkėje ir be abejonės daugybė jų užsimokėjo už laikra-stį ir dar jį gerai pašelpė pinigais per apgar-sinimus. Visai kitaip su lietuvišku "Rytu." Kad pasirodė pirmas numeris "Ryto" vi-si lietuviui norėjo gauti už dyką, o dar kiti rėkė, kad išdėvėjas prisiplėš pinigų, ku-rių niekas nedavė. Apgarsinimo užmokan-čio pinigų nor keleto centų nei vienas Waterburyje neparodė. Visą ką parodė "Rytui" ir jo išdėvėjai tai buvo vien lruvi-na skriauda ir neišpasakytas neapkentimas. Atsižymėjo Waterburiečiai del spaustuvės savo mieste, kad vieną kartą sumaišė lite-ras, o kita kartą 29 d. Augusto išvogė ge-riausias literas ir dar gaspadorius, kur buvo vieta parandavota spausuvei pakėlė augš-čiau randą nekaino parodydamas, kad spau-stuvė tur išvaryti užleizdamas varoms arba spausdamas per randą. Taip stovi kas link spausdinto žodžio savo ka boje: kas link pran-cūzų tai jų priėmimas laikraščio, išsenačio ir ka boje aiškiai liudija, kad prancūzai Waterburyje stovi kur kas augščiau už lie-tuvius. Prancūzai nori, kad gyvuotų viskas prancūziško, o lietuviui regisi norėtų išrauti mažiausi dagelį, kas tiktai lietuviško apsi-reiškia."

Nemaž šnektų nukentėjo už katalikų pre-są ir kun. Varnagiris su kun. Saurasaičiu. Girdėjau, kun. Kaupas paskutiniuose me-tuose skundėsi ant karčios lietuvių katali-kų laikraštinkų duonos. Man apie 22 me-

tu prie Amerikos lietuvių katalikų spaudos dirbant irgi nesykį tokių karčių pipirų teko paragauti, kad nekartą lindo mintis, į šalį metus spaudos darbus, savo jėgas pakreip-ti vien link savo pašaukimo užsiėmimų ir prigulinių atsilisų sveikatą pataisyti...

Mes, lietuviai, labai pavydus. Jei mato-me, kam sekasi pradėtas darbas, tuojaus iš-sigastame, kad darbininkas neigyty perdide-lio vardo. Bet tai menkiekis. Ta mūsų yda neužkerta visų kelių gerai spaudai. Likras klausimas yra, kodel mūsų liet. katalikų visuomenė savo spaudai taip neprie-lanki ir abejinga? Juk katalikiška mūsų diaudis kaip augščiau minėjau, peiktinai spau-dai ir anos leidėjams gausias aukas sudėjo. Per mūsų katalikų duosumą anų peiktinas darbas pasisekė ir tuo savo pasisekimu gė-dą mums visiems padarė. Išmintingiaus sunaudotas tas duosumas ir prielankumas ir link mūsų katalikiškos spaudos pritaikintas būtų anų pastatęs ant stipresnių kojų.

Mūsų gera spauda silpnutė, bet apie lie-tuvių katalikų literatūrą to negalima pasa-kyti. Turime išleisti daug labai gerų kny-gų, kurios kitų tautų kalbose yra labai branginamos. Pas mus tokios knygos, lei-dėjams dideles lėšas jų išleidimui padėjus, guli spaustuvėse.

Stefensono Iždų Sala — "Dirvos" atspau-da, Dickenso Oliveris Twistas, iš "Drau-žo" perspaudimas.

"Žvaigždės" redakcijoje tūkstančiuose eg-zepliorių gulinėtos Geručio:

Sodžionų Teologija,
Išvakarės gret Lemano Ežero,
Apeijos Rymo Katalikų Bažnyčios,
Kunigo Gimnė,
Susiskaldėliai,

Dr. Pietario:

Algimantas,

Vyskupo Valančiaus:

Pradžia ir Išsiplėtimas Katalikų tikėjimo,

Julės. Pranaičiutės:

Iš Kelionės po Europą ir Aziją,
Skaitymai iš Gyvenimo Šventųjų kiek-vienai metų dienai (su pavoikslais).

Fabijolė, labai nusisekęs vertimas —vis tai išleidimai, kurie garbę daro mūsų literatūrai. Kitose kalbose jie išeiti dešim-tyse tūkstančių egzempliorių.

Kad tas knygas neapsakytai sunku įsiū-lyti pirkti mūsų visuomenė, tai tik ne tų knygų, nei jų leidėjų kaltė. Jei užsispyrę įieskote kaltės, tai turėtume pakaltinti mūsų visuomenės abejingumą—neprielanku-mą tokiui parinktai gerai literatūrai. Kas dar aršiaus. Ar rasite tos mūsų dvasinės literatūros gėles net šimtuose mūsų pro-fesionalų ir taip vadinamų "prakilniųjų" piliečių katalikų namų?

Labai nusistebėsite patyrę, jog tie ponai veikėjai, prakalbų pasakotojai, anų knygų neturi, kiti gal dar nei nematė, apie jų egzistavimą nežino, vienok keikia mūsų dvasiškiją, kad anoji neparūpinanti jiems geros literatūros, tad jie esą priversti nu-sitverti kitų kalbų raštus!

Jų knygynėliai, kuriais didžiujosi, neretai prikimšti daug prastesnėmis knygpalai-kėmis kitose kalbose. Dangelio tų gerųjų kny-gų nerasime nei taip vadinamose mūsų vie-šuose knygynėliuose, apie kurių įsteigimą tame ar kitame laikraštyje prisiskaitome korespondencijose iki atpūrimo. Kodel? Gi todėl, kad pas mus ligi šiol dar vis mada net draugijų ar šiaip ratelių knygynus stei-gti... lėšomis leidėjų. Užėjo kur bernu-žiams, po visokių balių, piknikų, teatrų, koncertų ir kas nežino kokių pramogėlių, no-ras pigiai paproduoti prieš visuomenę, tai štai kuria knygyną, neva "brolių apšvie-tinimui pasišvedimas." Išrenka vieną iš savo tarpo drasesnį dvasios ubagą ir tas rašo į laikraščio redakcijos korespondencijas ir kartu vardan lietuvių apšvietimo reikalau-ja aniams paaukoti keliolika tomų knygėlių!

Klausiu, kur kitoje tautoje rasit tokius drąsius ubagus, ubagus ne iš vargo, nes jie į valias turi pinigų šimtais leisti ant vi-sokių niekų, tik gerą katalikišką knygą į laikraštį jie dėl savo šykštumo nori išabagau-ti...

Abėjinga yra mūsų visuomenė, neprielan-ki spaudos idėjai!

Gal kas čia atrems man, jog per daug kaltinu mūsų žmones, išaugstindamas kuni-tiją. Ar-gi nėra, pasakys man, tarp Ame-ricos lietuvių vyrų susipratusių, vyrų pa-sišventusių del katalikų spaudos platinimo? Taip! atsakysiu, yra, bet kiek? Ant ke-lių dešimčių tūkstančių vienas. Turia pri-pažinti, jog negalima gailėtis pagyrimo žo-džių tiems keliems mūsų raštų platintojams, kurie sulig savo išgalės net labai sunki našta sau ant pečių uždėjo, taip pasišventę visuomenės labi. Tokie kaip Bostone Po-tilas Mika'auskas, Lawrence (o dabar Broe-ctone) M. Norkūnas iš mažo savo turtelio šimtais prisidėjusieji prie praplatinimo lie-tuvių geros literatūros (prie kun. Zebrio Bos-tono laikraščio arba prie "Dirvos" ir kitų knygų) labai gerbtini. Bet kiek jų yra? Mūsų visuomenė negali už anų pasišventi-mo paslėpti savo abejingumo.

(Dar ne galas.)

PRIE TAIKOS PRAKALBŲ.

"Darbininko" No. 21 p. Vilkas, rašydamas apie taikos prakalbą tarp kitų neteisybių, mano lūnas indeda žodžius, kurių aš visai nepasakiau, būtent: apie tai, 1) "kad katalikiškoji kunigija ir visi katalikai trokšta žmonių kraujo ir esą prieštastimi šių baisių karių," 2) kad "Darb." noris, kad rusai su vokiečiais muštųsi tol, kol visi išsijudytų" ir 3) būk užsipuldinę ant vietinių kunigų ir net pasakę, tą kad, "jiems labiau rūpi gaspadinės, negu taika."

Šiuomi viešai apreiškiu, kad nieko panašaus mano kalboje nebuvo. Apie "Darbininką," vyčius ir katalikus išsireiškiau visai kitoje prasmėje, negu Vilkas parašė, o apie kunigus ir jų gaspadienes neminėčiau nei puse lūpų.

A. Rimka.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

Kamūniui. — Tai jau senai buvęs dalykas pasimiro, neverta pakartoti. Nedėšime. Prašome šiaip žinučių parašinėti.

A. Liutkui, Montello, Mass. — Taip, "Darbininkas" yra tikrai darbininkiškas laikraštis. Taipgi yra katalikiškas ir yra nuoseklus. Rems darbininkų katalikų geresniam samanyms, rašs ir apie Montello parapijinius fėrus, kuriuos žadama surengti. O tamstų fėrai mums neapėina ir, norėdami būti nuosekliais, nedėšime, kad "Montelliečiai atsisauktų."

VOKIEČIAI ANT BALKANŲ PASIEKĖ TIKSLŲ.

Berlynas. — Vokiečiai varamiesi pirmyn į pietus nuo Varvorin, susijungę su bulgarais vidurinėje Serbijoje.

Dabar vokiečiai giriasi pasiekę to, ko norėjo ant Balkanų. Būtent pasidarė sau kelią susinešimui su Konstantinopoliu. Dabar vokiečiams liko kelius susitvarkyti ir pradėti komunikaciją su Konstantinopolio.

Žinoma, vokiečiai pripažįsta, kad talkininkai ir serbai bandys pertraukti tą komunikaciją, bet vokiečiai ir bulgarai pasitiki atsilaukti ir užlaikyti tą komunikaciją čie lybėje.

O! iš jo naudos — kaip iš ožio pieno.

GERA PROGA!

Gramatika angliskos kalbos mokyti be mokytojo (apdaryta)\$1.00
Vaikų Drangas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c
Naujas Būdas mokyti rašyti be mokytojo.....10c
Aritmetika mokiniui si rokundy, su paveikslais (apdaryta)35c.

Viso \$1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Darbininko" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau.

P. MIKOLAINIS,
BOX 62, NEW YORK CITY

Juozas Zupkauskas

Šiuomi praneša visiems savo draugams, kad jis yra sąryšyje su didžiausia Drabužių, Vyrų Aprėdalu ir Čėverykų Krautuve, kurią užlaiko

S. H. HARRISON COMPANY,
662-672 WASHINGTON ST., KAMP. BEACH ST.

PARODYKITE PRIELANKUMĄ

tikram savo tautiečiui, o aš stengsiuosi jums užtai atsimo-kėti parduodamas geriausiai padarytus visam pasaulij drabužius. Augščiau minėta firma suteikė man tiesą, par duoti visiems lietuviams specialiais kainomis, kad tuomi juos užganėdinti. Todėl ateiškite visi ir duokite man progą parodyti jums puikiausius H A R K O SIUTUS ir OVERKOTUS — ištikrųjų geriausius gatavo darbo drabužius visam Bostone, už sekancias kainas: NUO \$12.00 iki \$25.00.

JUOZAS ZUPKAUSKAS

Išidėkite gerai adresą:

HARRISON COMPANY
662-672 Washington St., Boston, Mass.

DARBININKAI,

"DARBININKO"

PRIETELIAI!

Pasirūpinkite, kad katalikiškos draugijos imtų "Darbininką" — savaitraštį — savo organu. Laisime už \$1.00 metams. Tik visi turėtų imti.

"DARBININKA" — SAVAITRAŠTĮ (subatos numerį) galima užsisakyti skyriumi. Metams kaštuoja \$1.50. Pusei metų — 75c.

NAMAI ANT PARDAVIMO.

Del pirkimo geras užsiėmimas. Vaziuojų gvent į kitą miestą. Parduodu savo 3 šeimynų namus, 16 raimų, viskas su gerais įtaisymais. Su sodu ant gražios gatvės, karai eina pro šalį. Atsišaukite į savininką:

KAZIMIERAS Y. BRUZGA,
167 8-th St., So. Boston, Mass.

ANT RANDOS.

Du kambariai ir virtuvė ant viršaus "Darbininko" spaus-tuvės. Atsišaukite į "Darbininką," 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pageidaujama darbininkų prie visotų miesto darbų. Tegū kreipiasi į mūsų ofisą visi kurie tik norėtų to darbo. Bus paaikšinta apie vietas, sąlygas, algas ir t.t. Darbas visokiausias.

Kreipkitės į
UNITED STATES EMPLOY-
MENT OFFICE,
43 Portland St., Boston, Mass.

PIRK NAMUS

Ant LENGVŲ IŠMOKESČIŲ

Nemokėk randos, buk savininkas.

Pas mane gali pirkti lotus ir stubas geriausiose vietose už prieinamas kainas.

Gerų Ukių Pigiai.

Antanas J. Baranauskas

Agentas

196 New York Ave.,

Newark N.J.

NAUDINGA AMERIKOS LIETUVIAMS KNINGA "AMERIKA"

arba rinkiny įvairių faktų, ži-notinių Amerikoje gyvenantiems ir čion atkeliaujantiems lietuviams. Surinko V. K. Račkauskas, "Tėvynės" redaktorius. Iš-leido savo lėšomis F. Kibortas ir padovanojo SLA. Prieiglaudos Namo Fondui, pagerbimui savo mirusios moteries a.a. Franciškos Bieržinskaitės-Kibortienės.

Šitoje kningoje, turinčioje 288 puslapius, rasi daugybę reikalingų nurodymų ir patarimų. Čia yra informacijos, kaip rengties kelionėn į Ameriką ir kaip užsi-laikyti kelionėje. Smulkiai yra aprašyta Amerika, jos valdžia, politiškos ir darbininkiškos orga-nizacijos; smulkiai aprašyta kiek-viena valstija, su nurodymu, kur kokie darbai yra, kur kokie miestai ir tt. Skyriuje apie lietu-vius ateivius yra parodyta, kiek Amerikoje yra lietuvių, kur jie labiausiai susispiėia, kokius dar-bus dirba, kiek jų kasmet atke-liauja, kiek atsiveža su savim pinigų ir tam panašiai. Be to viso yra dar aprašyta 166 Ame-rikos miestai, kuriuose gyvena mūsų broliai lietuviai.

Iš to, kas pasakytą, jau aiš-ku, kad kninga yra labai naudin-ga ir kiekvienam verta ją įsigy-ti. Prie to tikslas, kuriam ta kninga yra platinama, yra taip svarbus, kad kiekvieno SLA nario pareiga yra kuonoliausiai tą kningą platinti. Ją turi už-sisakyti kiekviena SLA kuopa, nors po tiek egzempliorių, kiek kurioje yra narių, kad tokiuo būdu išplatintus naudingą knin-gą ir parėmus Prieiglaudos Namų Fondą. Kaina tiktai 75 c. Pus-lapių 288.

Perkupčiams, kningams ir S. L. A. kuopoms, imant didesnį skaičių, nuleidžiama tam tikras nuosimtis. Reikalaudami, kreipkitės į "Tėvynės" administra-ciją šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS,
307 W. 30-th St., Brooklyn, N. Y.

Kur ir ko Galima Gauti.

Kamos apgarsinimų: vieną mėnesį 5 eilutės \$1.25; metams \$10.00. virš 5 eilučių po 25c. už kiekvieną eilutę. Šie apgarsinimai priima-mi ne ant trumpesnio laiko kaip 1 mėnesio.

SO. BOSTON, MASS

MEISTRAS IR MALIORIUS atlieka darbą kuogeriausiais, kai-nos žemiausios. Juozas šlaviskas, ofisas 310 W. Broadway, Namai 76 B. St. Tel. S. B. 562-R.

K. ŠVAGŽDIS

Užlaiko automobilių su septy-niomis sėdynėmis. Patarnauja vi-suose reikaluose dieną ar naktį. Adresas: 242 1/2 W. Broadway.

BUČERNĖ

Mėsos, visokios rūšies daiktai. A. Algernonavičius ir P. Špokas 260 4-th St. So. Boston, Mass.

DIDELĖ KRAUTUVĖ

knygų ir visokių religiškių daik-tų; rožančių, škaplierių, kryže-lių ir medelikių. Paulius P. Mikalauskas, 248 W. 4-th St., So. Boston, Mass.

LIETUVIŠKA UŽEIGA.

Užlaiko šiltų ir šaltų gėrimų, įvairių vaisių ir saldinių. Pris-tatomi vestuvėms ir baliams. Mar-tinas Tamošaitis, 317 Broadway, So. Boston Mass.

M. A. NORKUNAS

Geriausias vietinis fotografistas. Padaro paveikslus tinkamai ir pi-giai. 195 Ames St. JUOZAPAS PIŠČIUKAS

Užlaiko savo krautuvėje šviežius vaisius ir daržoves. Adresas: 28 Ames St.

ATKIN'S LUNCH

Galima gauti pietus neštis į fabri-ką. Valgius gardžiai gaminame. 81 SAWTELL AVE.

Telephone So. Boston 605.

ANTANAS ŠAPALIS

meistras indeda telephonus, dengia sto-gus, ir atlieka visus staliorys-tės darbus prideramai. KAINOS NEBRANGIOS.

Ofisas Gyvenimas 315 W. Broadway, 133 Bowen St. SO. BOSTON, MASS.

SO. BOSTONIEČIAMS

Atminkite, kur yra GALINIS, barberis.

Ofisas:

224 Broadway, So. Boston, Mass.

Pirmutinis ir geriausias barbe-ris. Plaukus kerpa šiokiomis dienomis už 15c. subatomis už 25c. Tai-gi žinokite ir plaukų kirptis ateikite šiokiomis dienomis. Busite čia geriau nukirpti, negu pas italionus. Jei kam plaukai slenk-a, tai pas jį padeginama su žvake ir plaukai nustoja slinkę. Tik reikia laiku nueiti. Tai tik-ra teisybė, išbandytas dalykas. Dar veidą paprosina su elektrikos mašina. Mašina nuima nuo veido papučkas ir taip pagražina veidą.

Todėl, tautiečiai atsiminkite mano ofisą ir atsilankykite pas mane.

Vienatinė Lietuviška APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gyduolių gali-te gaut kokios tik pasaulij vartojamos, bet ypatingai ge-ros sekančios gyduolės.

Nuo reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataisymo	1.00
Nuo slinkimo plaukų		ir pleiskanių	
Nuo kosulio, gripo	75c.	Gyduolės del suvalnimo	
ir slogos		vidurių	50c.
Kraujo Valytojas	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir	
Nuo saulės nudegimo	50c.	sunkaus kvėpavimo	1.00
Bobro lašai	1.00	Gyduolės nuo vištakių	
Nuo suirimo Nervų	1.00	(corn's)	15, 20 ir 25c.
Vaikų ramintojas	25c.	Pilės del Kepenų	
Pamoda plaukams	25c.	ir Inkstų	75c.
Nuo viduriavimo		Proškos nuo nerviško gal-	
suagiusiems	50c.	vos skandėjimo	10 ir 25c.
Nuo viduriavimo		Gumna nuo dantų gėlimo	10c.
mažiems	25c.	Tikra lietuviška Trejanka	
Gydanti mosis			25c.
nuo pučų	50c.	Visokie kvepianti	
Nuo prakaitavimo kojų	25c.	nuilai	10, 15 ir 25c.
Mosis ir skysčiai		Perfumos visokių gėlių	25,
niežų ir parkų	1.00	50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.	

Taipgi turiu gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslap-tinių ir kitokių ligų.

Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums svei-ka, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauja.

RECEPTUS SUTAIŠAU TEISINGAI.

nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gy-duolių galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisijusime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šiuo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS

226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

C. & P. Phone St. Paul 5947

Grabininkas ir Balzamuotojas

Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokyk-loj tam tikrus graborystės mokslus ir išdavęs egzaminus. Siunčiu numirelius ir į kitus miestus ir pargabenu iš kitų miestų.

Tai-gi, vienučiai, laido-jimo reikale visuomet kreipki-tės pas mane. Ofisas

JONAS GREBLIAUSKAS
500 SO. PACA ST.,
BALTIMORE, M. D.

Vienatinė Lietuviška

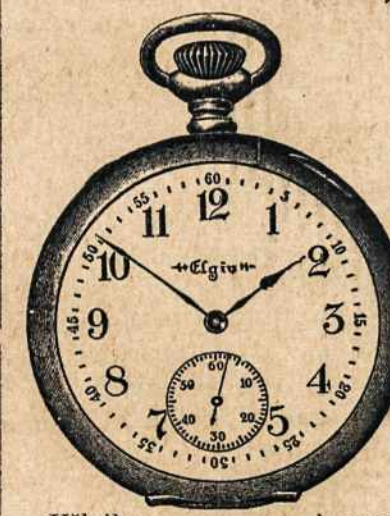
Krautuvė

Kuri užlaiko visokio ta-voro, reikalingo maine-nieriams.

V. LUKOŠEVIČIA,
Minersville, - - Pa.

Tel. Oxford 4900.

J. P. TUINYLA,

Užlaiko krautuvėje su krautuve deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotas, duodam ant bargo ir ant išmokėsčių, ant lengvų išlygų. Reikalauja-me agentų kiekvienam mieste Su-vienytų Valstijų ir Kanadoj, di-delį nuosimtį duodam perkup-čiams, didelį, naują katalogą siunčiame ant pareikalavimo už 25 centus stampų.

J. P. TUINYLA.
322 Washington St., Boston, Mass.

Neskaityk čionai,

JEI NENORI PIRKTI GRAMOFONŲ IR LIETUVISKŲ REKORDŲ.

Mes patariame "Darbininko" skaitytojams nusipirkti gražų, mados mados gramofoną ir linksnius.

Naujausi lietuviški rekor-dai, indainuoti M. Petrausko ir kitų garsių dainininkų. Be dainų yra visokių karsų, val-sų, polkų ir daug kitokių gražių melodijų.

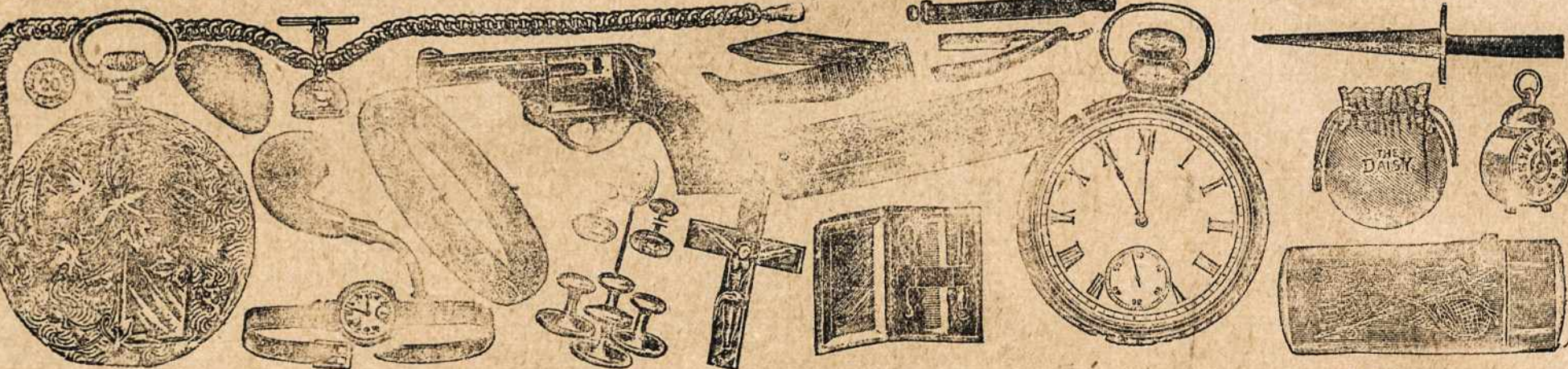
Reikalauk gramofonų ir rekordų katalogo. Visiems siunčiame dyks. Tik reikia prisistūti keturių centų stam-pę parsiuntimui.

Be gramofonų turime drapa-nų ir čėverykų didžiausią pa-sirinkimą. Tavoras geras. Kainos mažesnės kaip kitur.

GRAMOFONŲ KAINOS NUO \$15 IR AUGŠČIAU.
Be gramofonų turime drapanų ir čėverykų didžiausią pa-sirinkimą. Tavoras geras. Kainos mažesnės kaip kitur.

Chas. n ir A. Pilvinis,

233 Broad (prie C St.) So. Boston

\$6 Tikrai Specialis pasiūlymas-28 prezentai DOVANAI!

Kad mūsų 14K. Gold Filled Laikrodėlius kuogreičiausiai praplatinti, padarėme šitą Specialjį Pasiūlymą. Tai-gi kiekvienam, kuris prisijus mums savo tikrą adresą sykiu su šiuo apskelbimu ir 25 centus pradedame mums arba kvoteri, tuojaus išsiusime jam 14K. Gold Filled Laikrodėlį, moterišką arba vyršką. Gvarantuota ant 20 metų, su geriausiu tos rūšies mechanizmu pasaulij, ir prie kiekvieno laikrodėlio duosime augščiau parodytus 28 Prezento visai DOVANA I, štai jie: Rietežėlis su kabinu, Zieda, Pypke, Branzalieta, (miniature) Branzalieta su Laikrodėliu, Seta Spinkų, 22 cal. (model) Revolverį, Britvą, Armoniką, Kr žiuką, Laikrodėlį su 3 Prietaisais, Peiluką, Diržą, Importuotą Atdarą (model) Laikrodėlį, Durb-lą, Tabakui Skurinį Krepselį, Nikeling Dežutę del Degtulės (miniature) Budniką Laikrodėlį. Kada atneš Tau į namus Laikrodėlį Prezentus ir būsi užganėdintas, tai užsimokėsi likusius \$6.00, taip-gi 30 centų už Prezentų persiuntimo lėšas. Jeigu nebūtum užganėdintas, tai neprimk, o mes Tau sugrąžinsim 25 centus pradoto. Apart to primenam, kad mūsų laikrodėliai yra 14K. Gold Filled, Gvarantuoti ant 20 metų, ir mes laike ty 20 metų, mūsų laikrodėlius pataisom arba apmainom ant kitų DOVANA I, prisintus mums tik 25 centus už persiuntimo lėšas. Tokiu būdu perkant nuo mūsų laikrodėlių, nieko nerizikuoji. Iš Kanados reikia visus pinigus prisistūti iš karno.

Adresuok aiškiai taip:

UNITED COMMERCIAL COMPANY, Knickerbrocker Bldg, (Fifth Ave.) NEW YORK, N. Y.

Dept 23.